

Sygn. akt VIII U 834/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2021 r.

Sąd Okręgowy w G. VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Jolanta Łanowy - Klimek
Protokolant	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2021 r. w Gliwicach

sprawy T. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania T. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 12 stycznia 2021 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) sędzia Jolanta Łanowy - Klimek

po sprostowaniu

Sygn. akt: VIII U 834/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 12 stycznia 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z urzędu ponownie ustalił ubezpieczonej T. T. wysokość emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS od 5 czerwca 2013 r., tj. od dnia, od którego podjęta byłaby wypłata tej emerytury. Wysokość emerytury od 5 czerwca 2013 r. wyniosła 1912,52 zł, a wysokość emerytury od 1 stycznia 2021 r. 2240,68 zł. Jednocześnie podano, że emerytura ustalona w tej decyzji jest nadal świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas pobieranej wcześniejszej emerytury przyznanej decyzją z 13 stycznia 2009 r., wobec czego ZUS będzie kontynuował wypłatę tej emerytury.

Ubezpieczona wniosła odwołanie od powyższej decyzji, domagając się jej zmiany i przyznanie jej prawa do wyższej emerytury niż to wynika z zaskarżonej decyzji. Podniosła, że nie zgadza się z wyliczeniami jej świadczenia dokonanyymi przez organ rentowy i wskazała, że powinna być jej naliczona emerytura w pierwotnie przyznanej kwocie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko. W uzasadnieniu organ rentowy przedstawił szczegółowo dotychczasowy sposób ustalania emerytury ubezpieczonej z powszechnego wieku emerytalnego, łącznie z uwzględnieniem waloryzacji oraz nowelizacji pozwalającej na nieodliczenie sumy pobranych dotychczas emerytur. Na koniec ZUS podkreślił, że prawidłowo ustalona emerytura z powszechnego wieku emerytalnego, ustalona na 1 marca 2020 r., jest niższa od emerytury wcześniejszej, w wartości ustalonej na tą samą datę.

Sąd Okręgowy w G. ustalił:

Ubezpieczona T. T., urodzona (...), decyzją z 13 stycznia 2009 r., miała przyznane od 1 grudnia 2008 r. prawo do wcześniejszej emerytury – po osiągnięciu wieku 55 lat – na podstawie art. 46 w związku z art. 29 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (ustawa emerytalna). Wysokość emerytury została obliczona na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy emerytalnej. ZUS uwzględnił 29 lat i 6 miesięcy okresów składkowych oraz 4 lata okresów nieskładkowych. Podstawa wymiaru świadczenia została ustalona w oparciu o zarobki z 10 wybranych lat kalendarzowych, z okresu od stycznia 1998 r. do grudnia 2007 r., a wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 134,80%. Równocześnie ZUS przyjął kwotę bazową w wysokości 2275,37 zł. Ustalona w oparciu o te wyliczenia emerytura odwołującej wyniosła 1918,54 zł.

W dniu 23 maja 2013 r. ubezpieczona zgłosiła wniosek o przyznanie prawa do emerytury w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego 60 lat.

Decyzją z 10 lipca 2013 r organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od 5 czerwca 2013 r. – w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego. Wysokość emerytury obliczona została przy zastosowaniu art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zgodnie z którym podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24 ustawy emerytalnej ustalonej zgodnie z ust. 1 – pomniejsza się o sumę kwot pobranych emerytur. W szczególności organ rentowy przyjął kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji, w łącznej wysokości 127 172,17 zł oraz kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego, w łącznej wysokości 358 033,56 zł, pomniejszone o sumę pobranych emerytur, w łącznej wysokości 101 485,98 zł. Z kolei uzyskaną w ten sposób wartość podzielił przez średnie dalsze trwanie życia w wymiarze 253,70 m-cy. Uzyskana w wyniku tych wyliczeń, wysokość emerytury wyniosła 1512,49 zł.

Organ rentowy zawiesił emeryturę z powszechnego wieku emerytalnego, bowiem świadczenie emerytalne dotychczas wypłacane (wynoszące w marcu 2013 r. 2425,59 zł) było wyższe.

Wyrokiem z 6 marca 2019r. w sprawie P 20/16 Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 r., w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w roku 1953 kobiet, które przed 1 stycznia 2013r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji RP.

W związku z wejściem w życie ustawy z 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, organ rentowy zaskarżoną decyzją z 12 stycznia 2021 r. z urzędu ponownie ustalił wysokość emerytury z powszechnego wieku emerytalnego od momentu jej przyznania, tj. od 5 czerwca 2013 r., bez zastosowania niekonstytucyjnego art. 25 ust. 1 b ustawy emerytalnej, tj. pomniejszenia podstawy obliczenia świadczenia emerytalnego o sumę kwot pobranych emerytur z obniżonego wieku. Organ rentowy przyjął kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji, w łącznej wysokości 127 172,17 zł oraz kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w łącznej wysokości 358 033,56 zł. Z kolei uzyskaną w ten sposób wartość podzielił przez średnie dalsze trwanie życia w wymiarze 253,70 m-cy. Uzyskana w wyniku tych wyliczeń, wysokość emerytury na dzień 5 czerwca 2013 r. wyniosła 1912,52 zł, a więc była w dalszym ciągu niższa niż wcześniejsza emerytura z obniżonego wieku, która na 5 czerwca 2013 r. wyniosła 2425,59 zł

Odwołująca 28 maja 2015 r. wystąpiła z wnioskiem o ponowne ustalenie wysokości emerytury z powszechnego wieku emerytalnego, na skutek czego decyzją z 16 czerwca 2015 r. ponownie ustalono jej wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r. w wysokości 135 181,20 zł. W konsekwencji wysokość emerytury ubezpieczonej z powszechnego wieku emerytalnego na dzień 5 czerwca 2013 r., bez pomniejszania o sumę kwot pobranych wcześniej emerytur, z uwzględnieniem przeliczonego kapitału początkowego, wynosiła 1982,22 zł = (367 797,10 zł + 127 172,17) / 253,70. Po waloryzacji, emerytura z powszechnego wieku do wypłaty od 1 maja 2015 r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku o przeliczenie, wynosiła 2018,22 zł.

Wysokość emerytury z powszechnego wieku, po dokonaniu kolejnych waloryzacji wynosi brutto:

- od 1 marca 2016 r. – 2023,06 zł,
- od 1 marca 2017 r. – 2033,06 zł,
- od 1 marca 2018 r. – 2093,65 zł,
- od 1 marca 2019 r. – 2163,65 zł,
- od 1 marca 2020 r. – 2240,68 zł.

Z kolei wysokość wcześniejszej emerytury, po dokonaniu kolejnych waloryzacji, wynosi odpowiednio:

- od 1 marca 2014 r. – 2464,40 zł,
- od 1 marca 2015 r. – 2500,40 zł,
- od 1 marca 2016 r. – 2506,40 zł,
- od 1 marca 2017 r. – 2517,43 zł,
- od 1 marca 2018 r. – 2592,45 zł,
- od 1 marca 2019 r. – 2666,60 zł,
- od 1 marca 2020 r. – 2761,53 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o akta organu rentowego oraz wyliczenia organu rentowego zawarte w odpowiedzi na odwołanie. Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny, wiarygodny i mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 26 emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Natomiast zgodnie z art. 25, ust. 1 podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

W myśl art. 173, ust. 2 i 3 kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat. Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy.

Z kolei jak stanowi art. 174, ust. 3 podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Zgodnie z art. 15, ust. 1 podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

W myśl art. 53, ust. 1 emerytura wynosi:

- 1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz
- 2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,
- 3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych.

Jako, że bezsporną była obliczona na podstawie art. 53, wysokość emerytury wcześniejszej, przedmiot sporu stanowi wyłącznie emerytura z powszechnego wieku emerytalnego, obliczona w sposób określony w art. 25 i 26 ustawy emerytalnej. Ubezpieczona bowiem utrzymuje, że jej emerytura obliczona z zastosowaniem tych zasad winna być wyższa od emerytury wcześniejszej obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej.

Z takim stanowiskiem odwołującej nie sposób się w pełni zgodzić. Należy bowiem podkreślić, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala na uznanie, że emerytura odwołującej została w zaskarżonej decyzji, wyliczona prawidłowo z zastosowaniem reguł określonych w cytowanym powyżej art. 26 ustawy emerytalnej.

Faktycznie emerytura z powszechnego wieku, również bez pomniejszania o kwoty wcześniej pobranych emerytur, okazała się niższa niż emerytura wcześniejsza, ustalona w pierwotnej wersji. Okoliczność ta została przedstawiona w zaskarżonej decyzji z 25 stycznia 2021 r. oraz szczegółowo wyjaśniona w odpowiedzi na odwołanie, z podaniem dokładnych wyliczeń, z uwzględnieniem dodanych stażów pracy, waloryzacji oraz ponownie ustalonym kapitałem początkowym w 2015 r. Organ rentowy porównał kwoty przyznanych emerytur z obniżonego wieku oraz z wieku powszechnego i w każdym czasie emerytura z obniżonego wieku była wyższa od emerytury z wieku powszechnego.

Ubezpieczona ograniczyła się wyłącznie do kwestionowania wyliczeń organu rentowego. równocześnie nie przedstawiła innego sposobu wyliczenia, ani też nie przejawiała w tym zakresie żadnej inicjatywy dowodowej. Nie sprostała zatem ciężącemu na niej obowiązkowi wykazania faktów z których wywodzi skutki prawne – art. 6 k.c., w zw. z art. 232 k.p.c.

Z kolei organ rentowy przedstawił szczegółowe wyliczenia ustalonych przez siebie wartości obu emerytur odwołującej. Wyliczenia te były czytelne i jednoznaczne oraz znajdowały oparcie w dokumentacji znajdującej się w aktach emerytalnych odwołującej. W konsekwencji, Sąd nie znalazł podstaw do ich zakwestionowania, tym bardziej, że odwołująca nie była w stanie merytorycznie, w oparciu o konkretne dowody, podważyć prawidłowości tych wyliczeń.

Reasumując, w oparciu o powyższe rozważania, należało uznać, że zaskarżona decyzja organu rentowego odpowiadała prawu i odwołanie należało oddalić.

W konsekwencji Sąd, na mocy (...) § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

(-) Sędzia Jolanta Łanowy-Klimek